

Напрям 5. Актуальні тенденції лінгводидактики.

http://www.rusnauka.com/8_DN_2011/Pedagogica/1_82024.doc.htm. (дата звернення 21.04.2023)

3. Олійник В.В. Дистанційне навчання англійської мови в ЗЗСО: організаційно-педагогічний аспект: навч. посіб. Київ: ЦППО. 2020. 148 с.

Щербина Богдан Валентинович

здобувач вищої освіти 1 року навчання за другим (магістерським) рівнем історико-філологічного факультету ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука», м. Рівне

Науковий керівник: к.пед.н., доц. А.А.Смерчко

ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ АНАЛІТИЧНОГО ЧИТАННЯ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Іншомовне читання як комунікативне вміння та засіб спілкування є важливим видом мовленнєвої діяльності та найпоширенішим способом іншомовного спілкування, яким учні повинні оволодіти відповідно до вимог чинної програми. Формування навичок читання на уроках з іноземної мови полягає в тому, щоб навчити учнів сприймати й обробляти раціональну інформацію, яка включає різні за змістом і комунікаційними завданнями типи текстів. Це вміння також включає в себе набуття навичок читання, тобто правильної вимови текстів, записаних на певній графічній системі, а також уміння розуміти та аналізувати прочитане.

Для підвищення ефективності навчання іншомовного читання вчителям необхідно розуміти та враховувати психологічні та лінгвістичні основи навчання читання учнів певного віку, а також особливості видів читання.

Аналітичне читання – це вид читання, метою якого є сприйняття учнями художнього твору як цілісної ідейно-художньої структури.

Не можна плутати вид читання з етапом роботи над текстом в домашніх умовах. Аналітичний етап – забезпечує виявлення і розуміння всіх невідомих елементів речення [2, с.50].

Аналітичне читання є важливою частиною як мовної, так і літературної освіти та вимагає навичок і розуміння в обох сферах.

Напрям 5. Актуальні тенденції лінгводидактики.

Як компонент навчання мови, аналітичне читання сприяє розвитку та вдосконаленню таких навичок:

- відчувати слова в їх смисловій силі та різноманітності (фразеологія);
- розпізнавати семантичну обсяг слів;
- створювати зв'язки між словами;
- використовувати та розуміти граматичні структури;
- правописання [3, с.11].

Відповідно до теми роботи ми проаналізували вимоги до старшої школи і з'ясували підґрунтя для аналітичного читання:

- учні розуміють прості автентичні тексти в різних жанрах,стилях, включаючи сучасну художню прозу;
- старшокласникам необхідно вміти розібрати окремі позиції в тексті, визначати ключові віхи змісту, найважливішу інформацію;
- проводити аналіз.

Аналітичне читання фокусується на деталях і характеризується такими етапами:

- розпізнавання та вираження головної думки прочитаного шляхом перекладу чи переказу;
- розбиванням тексту на одиниці змісту та розуміння його деталей;
- адекватне розуміння тексту та можливість перекладу;
- неперекладне розуміння прочитаного [3, с.12].

З іншого боку, аналітичне читання є складовою літературної освіти. У системі факторів, що визначають якість літературної грамотності учнів, важливу роль відіграє їх мовний розвиток. І це природно. Література – це мистецтво слова, тому чим краще учень розуміє і засвоює ці слова, тим повніше він сприймає їх змістове багатство.

Аналізуючи художній твір, проникаючи в закони художньої творчості слова, читаючи текст і розмірковуючи над його суттю, учні вступають в спілкування з мовлення у його найвищій художньо-естетичній функції.

Напрям 5. Актуальні тенденції лінгводидактики.

Загальною метою літературної освіти є введення учнів у світ прекрасного, залучення їх до національного та світового мистецтва; розвиток потреби в читанні, інтересу до художнього слова, високого естетичного смаку, здатності творчо сприймати прочитане; на основі цього виробляється правильне розуміння національних і загальнолюдських цінностей.

Аналітичне прочитання художнього твору не може спиратися лише на принципи раціоналізму. Адже література має на меті розвинути в учня відчуття прекрасного.

Тому аналітичне читання, як інтегрована складова мовної та літературної освіти, має ознаки обох напрямів, може бути засобом досягнення цілей в обох напрямках освіти та вимагає початкових знань з обох предметів, що визначається метою навчання, що зумовлено саме об'єктом аналізу - художнім твором.

Кожне читання художнього твору на уроці іноземної мови має супроводжуватися словниковою роботою, яка не зводиться до перекладу невідомих слів і має бути спрямована на пояснення лексичного значення як застарілих, так і неологізмів. Читацька готовність до сприйняття й розуміння художнього тексту має формуватися шляхом відтворення лексичних образів часу, повсякденної сфери, у яку потрапляють читачі.

Аналітичне читання характеризується тим, що оцінка успішності виконання носить суб'єктивний характер і виражається в задоволенні читача отриманими результатами (ступенем повноти і правильності розуміння).

Важливо розуміти мову тексту, розуміючи контекст твору. Тобто має бути можливість навчити учнів розуміти твори, які містять невідомі їм лексичні елементи та граматичні структури. Учні повинні усвідомити, що вони можуть насолоджуватися текстом без словника чи допомоги вчителя [1, с.10].

З'ясування глибини розуміння художнього твору полягає у визначенні того, наскільки реалізована комунікативна мета аналітичного читання. Традиційно ця проблема вирішується за допомогою технічних і навчальних заходів, таких як опитування учнів, заповнення анкет, написання текстових задач, контрольних робіт тощо.

Перелік призначених навичок збагачується за рахунок застосування ігрових форм контролю та складних пошукових завдань.

Напрям 5. Актуальні тенденції лінгводидактики.

Більш складний вид навчальної діяльності передбачає різнобічний аналіз художніх творів: порівняльний аналіз; порівняння творів тематичного, проблемно-ідейного, історико-літературного плану; аналіз різних точок зору; порівняння літературного твору з екранізацією.

Список використаної літератури

1. Моляко О.В. Функціональна модель формування полікультурної компетентності школярів. Рідна школа. 2015. №6. С.10-12.
2. Наталин В.П. Критерій змістовної автентичності навчального тексту. Іноземні мови в школі. 2014. №2. С.50-52.
3. Неділько А.Г. До питання застосування автентичних матеріалів для навчання іноземних мов. Іноземні мови. 2010. №4. С.11-12.

Бухал Вікторія Ігорівна

здобувачка вищої освіти I року навчання магістратури, історико-філологічного факультет, Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука», м. Рівне

Науковий керівник: к.пед.н., доц. І.Ф. Будз

Використання інтерактивного навчання в старших класах ЗЗСО на уроках іноземної мови

Процес інтеграції соціології, психології і методики має безпосередній вплив на зміст сучасної навчальної взаємодії. Поняття «інтерактивне навчання», як результат цього взаємопроникнення, увійшло до методичної термінології для опису сутності та структури нового типу педагогічної навчально-пізнавальної діяльності. Інтерактивна технологія передбачає в діяльності педагога якісну перебудову, необхідність якої викликана встановленням нового типу суб'єкт-суб'єктних стосунків у колективі та поза його межами. Термін «інтерактивна методика» належить німецькому досліднику Гансу Фріцу. «У дослідженнях цього вченого визначено мету інтерактивного процесу – це зміна і поліпшення моделей поведінки його учасників. Аналізуючи власні реакції та реакції партнера, учасник змінює свою модель поведінки і свідомо засвоює її» [3].